

PÄÄTÖS
Nro 167/2023
Dnro PSAVI/905/2023
7.11.2023

ASIA Raahen sataman syvälaiturin 3 rakentamista koskevan päätöksen nro 78/12/2 muuttaminen, Raahen

HAKIJA Raahen Satama Oy
Sovionkatu 12–14
92100 RAAHE

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HANKETTA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA MÄÄRÄYKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET	3
Päätökset.....	3
Voimassa olevat lupamääräykset.....	3
Tarkkailusuunnitelma	5
Kaavoitustilanne ja suojelualueet.....	7
Maakuntakaava	7
Yleiskaava	7
Asemakaava.....	8
Suojelualueet.....	9
HANKKEEN SIJAINNIN PÄIKKÄ	10
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ.....	10
Hankkeen yleiskuvaus	10
Vesistö tiedot	11
Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus.....	12
Kiinteistö tiedot	14
Hankkeen vaikutukset.....	15
Ruoppaustöiden vaikutukset.....	15
Vaikutukset kalastukseen, kalastoon ja muuhun eliöstöön.....	15
Vaikutukset vesienhoitosuunnitelman ja merenhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen	16
Muut vaikutukset.....	18
Hankkeen hyödyt ja menetykset	19
Tarkkailu	19
HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET	19
HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN.....	19
LAUSUNNOT.....	20
HAKIJAN SELITYS.....	24
MERKINTÄ	25
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	25
Muutetut lupamääräykset 1, 3 ja 7	25
Lupamääräys 1	25
Lupamääräys 3.....	26
Lupamääräys 7.....	27
RATKAISUN PERUSTELUT	28
Lupamääräyksien muutosten perustelut.....	29
Lupamääräys 1	29
Lupamääräys 3.....	29
Lupamääräys 7	29
Hakemuksen osittaisen hylkäämisen perustelut.....	29
Sovelletut säännökset.....	30
Lausuntoihin vastaaminen	30
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	30
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN.....	30
PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	30
MUUTOKSENHAKU	32

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Raahen Satama Oy on 23.1.2023 vireille panemassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt aluehallintovirastoa muuttamaan Raahen sataman syvälaiturin 3 rakentamista koskevaa päätöstä nro 78/12/2.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 § ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

HANKETTA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA MÄÄRÄYKSET SEKÄ ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA SUOJELUALUEET

Päätökset

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 21.11.2012 nro 78/12/2. Päätöksellä on myönnetty Raahen kaupungille / Raahen Satamalle lupa syvälaiturin 3 rakentamiseen ja siihen liittyvien ruoppaus- ja täyttötöiden tekemiseen Raahen satamassa.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto 27.5.2021 nro 98/2021. Päätöksellä on muutettu ja päivitetty päätöksen nro 78/12/2 lupamääräyksiä 1, 2, 3, 7, 8 ja 10.

Voimassa olevat lupamääräykset

Voimassa ovat muun muassa seuraavat lupamääräykset:

Lupamääräys 1

1. Syvälaiturin 3 rakentaminen sekä ruoppaus- ja täyttötöet on toteutettava jatkoaikahakemuksen 27.6.2019 täydennyksenä tulneiden, 26.6.2019 päivättyjen piirustusten ”Piirustus n:o 901, Asemapiirros”, MK 1:4000, ”Piirustus n:o 402, Yleispiirustus pohja- ja sivukuvat”, MK 1:250 ja ”Piirustus n:o 403, Yleispiirustus poikkileikkaus A-A”, MK 1:125” osoittamalla tavalla.

Läjitysallat 1 ja 2 on rakennettava 9.2.2012 päivättyjen piirustusten ”Piirustus n:o 426 Asemapiirros, Läjitysallat” MK 1:4 000, ”Piirustus n:o 428 Läjitysallas 1, Poikkileikkaus B–B” MK 1:125 ja jatkoaikahakemuksen 27.6.2019 täydennyksenä tulleen, 26.6.2019 päivätyn piirustuksen ”Piirustus n:o 427 Läjitysallas 2, Poikkileikkaus A–A” MK 1:125 osoittamalla tavalla.

Työt on muutoinkin toteutettava hakemussuunnitelmasta ilmenevästi.

Syvälaiturin 3 laiturielementtien ja eroosiosuojalaatan perustusalueet kaivetaan tasoon N2000 – 12,80 m. Ruoppaukset ulotetaan syvälaiturin 3 edustalla haraustason N2000 – 11,90 m alapuolelle.

Työt on toteutettava siten, että niiden aiheuttama veden samentuminen on mahdollisimman vähäistä.

Ruoppausmassat saadaan läjittää syvälaiturin 3 taustan satamakentän laajentamiseen, laiturin taustalla sijaitsevaan läjitysaltaaseen sekä syväsataman länsipuolelle ja luotsiaseman eteläpuolelle rakennettaviin läjitysaltaisiin 1 ja 2. Kuljetusproomuja käytettäessä ja massoja läjitettäessä on huolehdittava siitä, ettei ruoppausmassoja valu mereen.

Kaikki syvyydet ja korkeudet on sidottava N2000-korkeusjärjestelmään.

Lupamääräys 3

3. Rakennustyöt, ruoppaukset ja läjitykset on ajoitettava siten ja toteutettava sellaisilla työmenetelmillä, ettei niistä aiheudu veden haitallista samentumista tai muuta sellaista vahingollista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Ruoppausalue on töiden ajaksi rajattava muusta vesistöstä silttiverholla. Työt on pyrittävä tekemään mahdollisimman yhtäjaksoisesti.

Vesistöissä liikkuvissa työkoneissa käytettävän hydraulikkaöljyn on oltava biohajoavaa, kun se koneen käytettävyyden kannalta on mahdollista. Työkoneiden mahdolliset öljyvuodot on tarkistettava päivittäin ennen töihin ryhtymistä ja työmaalla on oltava asianmukaiset öljyntorjuntavälineet öljyvahinkojen esitorjuntaan.

Luvan saajan on varauduttava ruoppaustöissä pintaan nousevien öljyjäämien leviämisen ehkäisemiseen ja pintakalvon poistamiseen varaamalla alueelle öljyntorjuntaan soveltuvaa laitteistoa, esimerkiksi imeytysmateriaalia ja torjuntapuomeja.

Ruoppaustyön yhteydessä havaitut meren pohjassa oleva öljyjäämät on ensisijaisesti poistettava sieltä ja toimitettava paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jos ruoppaustyön yhteydessä havaittuja öljyjäämiä jätetään ruoppaustyön päätteeksi meren pohjaan, ne on peitettävä riittävän paksulla kerroksella puhtaita maa-aineksia. Ruoppaustyön yhteydessä havaittujen ja pohjaan jätettävien öljyjäämien peittäminen on tehtävä mahdollisimman pian kyseisen alueen ruoppaamisen jälkeen.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei töiden aikana vesiliikennettä, kalastuksen harjoittamista tai muuta vesistön käyttöä vaikeuteta enempää, kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä. Vesiliikennettä haittaava kalusto on asianmukaisesti merkittävä.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei työalueella mahdollisesti olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta.

Työstä aiheutuvat välittömästi ilmenevät vahingot on viipymättä korvattava vahingonkärsijälle.

Lupamääräys 7

7. Luvan saajan on tarkkailtava ruoppaus- ja täyttötöiden vaikutuksia vedenlaatuun ja pohjaeläimistöön Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla sekä hankkeen vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen (Pohjois-Suomen

kalatalouspalvelut) hyväksymällä tavalla. Tarkkailut on toteutettava vähintään siinä laajuudessa kuin tämän lupapäätöksen kertoelmaosan sivuilta 38–43 ilmenevässä tarkkailusuunnitelmassa on esitetty.

Kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelmille on saatava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyntä ennen vesialueella tapahtuvien täyttö-, kaivu- ja ruoppaustöiden aloittamista.

Kalaston ja kalastuksen tarkkailuohjelmalle on saatava Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen (Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut) hyväksyntä ennen vesialueella tapahtuvien täyttö-, kaivu- ja ruoppaustöiden aloittamista.

Vesinäytteiden tarkkailutulokset on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tulosten valmistuttua viimeistään kuukauden kuluessa jokaisen näytteenottokerran jälkeen.

Tarkkailun tuloksista on laadittava yhteenvetoraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle (Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut) sekä Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Siikajoen kalatalousalueelle kolmen kuukauden kuluessa viimeisen näytteenottokierroksen analyysien valmistumisesta.

Tarkkailusuunnitelma

Päätöksen nro 98/2021 kertoelmaosan sivuilla 38–43 esitetystä tarkkailusuunnitelmassa, johon päivitetyn lupamääräyksen 7 ensimmäisessä kappaleessa viitataan, todetaan tarkkailusta muun ohella seuraavaa:

Samentuminen

Ruoppaus-, läjitys- ja pengerrystöiden aiheuttamaa vesialueen samentumista tarkkaillaan töiden käynnissä ollessa jatkuvasti. Samentuman laajuutta ja voimakkuutta seurataan silmämääräisesti, ja samentuneen vesialueen laajuus rajataan päivittäin sopivamittakaavaiselle kartalle. Havainnot tehdään klo. 13.00–14.00 välisenä aikana kunakin päivänä ja tarkoituksena selvittää suurin päivittäinen samentuma-alue. Karttaan merkitään myös ruoppaajan sijainti. Lisäksi täytetään työmaapäiväkirjaa, johon merkitään samentumiseen ja sen leviämiseen vaikuttavia tekijöitä: tuulen suunta, meriveden pinnan korkeus, koneiden tyyppi ja määrä sekä työskentelyaika päivittäin.

Tarvittaessa samentumisen voimakkuutta mitataan näkösyvyysmittauksella. Sameus on kohdealueen oloissa normaalisti todettavissa silmämäärin, kun näkösyvyys on noin metri tai sitä pienempi.

Samentuma-alue-tarkkailun perusteella voidaan tarkastella mm. samentuman pysyvyyttä ja samentuneen alueen laajuutta. Samentumahavainnoinnista vastaa Raahen kaupunki tai se voi antaa tarkkailun urakoitsijan tehtäväksi.

Läjitysaltaan laajenuksessa maalta käsin kovilla massoilla tapahtuvan pengerryksen ja loppuverhouksen aiheuttama samentuma arvioidaan niin vähäiseksi, että sitä ei erikseen tarkkailla.

Veden laadun tarkkailu

Veden laadun tarkkailua suoritetaan ruoppaus- ja läjitystöiden aikana joka viikko. Ennakkotietoa Raahen edustan veden laadusta on saatavilla mm. aiemmin tehdystä tarkkailusta ja alueella tehtävästä velvoite-tarkkailusta siinä määrin, että ennakkotarkkailua ei katsota tarpeelliseksi tehdä. Jälkinäytteet otetaan noin 2 viikkoa ruoppaustöiden päättymisen jälkeen.

Näytteenottopaikkoja on yhteensä viisi, joista kolme on myös velvoite-tarkkailun havaintopaikkoja (seuraava taulukko).

Tunnus	Nimi	Koordinaatit (ETRS)	Syvyys (m)
RE13	Terästehtaan ja sataman edusta	7173453 375576	10
RE15	Pohjois-Lukkarilan edusta	7172073 374844	9
RE17	Selkämatalan länsipuoli	7174605 374648	12
Ruo1	Kumpeleen itäpuoli	7174005 376003	5
Ruo3	Heikinkarin koillispuoli	7172977 374159	11

Havaintopaikkojen valinnassa on otettu huomioon edellisessä ruoppauksessa havaittu samentuman leviäminen. Lisäksi näyte otetaan ruoppaajan välittömästä läheisyydestä, noin 50 metrin etäisyydeltä. Näytteenottosyvyydet ovat metri ja metri pohjan yläpuolelta sekä vesipatsaan puolivälistä, kun kokonaissyvyys on yli kuusi metriä.

Näytteistä tehdään seuraavat mittaukset ja määritykset:

- lämpötila,
- sameus,
- kiintoaine,
- sähkönjohtavuus,
- kok. P ja
- Zn (pisteet: ruoppaajan läheltä, RE 13, Ruo 1).

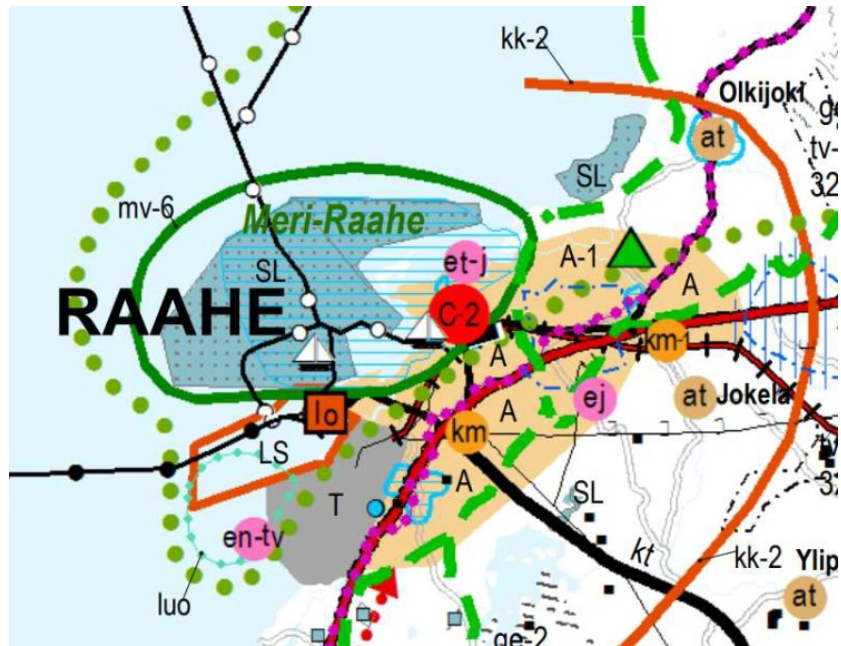
Näytteenoton yhteydessä mitataan näkösyvyys ja tarkastetaan samentumistilanne. Mikäli vesialue on samentunut, näytteenottoa tarkennetaan tapauskohtaisesti. Lisänäytteet otetaan samentuneelta vesialueelta samentuman leviämisuuntaan 200–500 m:n välein, kunnes sameutta ei todeta tai se on hyvin vähäistä. Näistä lisänäytteistä määritetään edellä esitetystä poiketen näkösyvyys, lämpötila, sameus ja kiintoaine. Tarvittaessa analyysivalikoimaa voidaan laajentaa.

Jos esimerkiksi päivittäisen samentumatarkkailun yhteydessä havaitaan tai kalastajilta tulee ilmoitus poikkeuksellisen voimakkaasta ja laajasta samentumisesta, sovitaan tarkkailun tihentämisestä tilaajan kanssa erikseen.

Kaavoitustilanne ja suojelualueet

Maakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaavaa uudistettiin vaihemaakuntakaavoituksen periaatteella vuosina 2009–2018. Kolmannen vaihemaakuntakaavan lainvoimaisuuden myötä Pohjois-Pohjanmaan kokonaismaakuntakaava on kokonaan päivittynyt. Maakuntakaavassa hankealue sijoittuu satama-alueelle (LS). Seuraavassa kartassa on ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta.

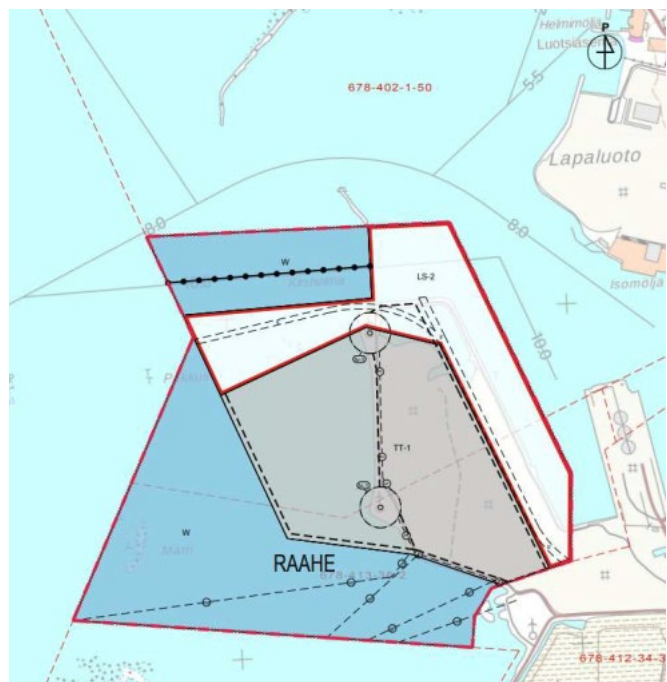

Yleiskaava

Suunnittelualueella on voimassa Raahen 2030, keskeisten taajama-alueiden yleiskaava, jonka Raahen kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2007. Syväsatama ja täyttöalue on osoitettu satama-alueeksi, joka varataan satamatoimintaan ja siihen liittyville terminaaleille ja varastoille (LS) ja vesialueeksi (W). Seuraavassa kartassa on ote yleiskaavan kaavakartasta.

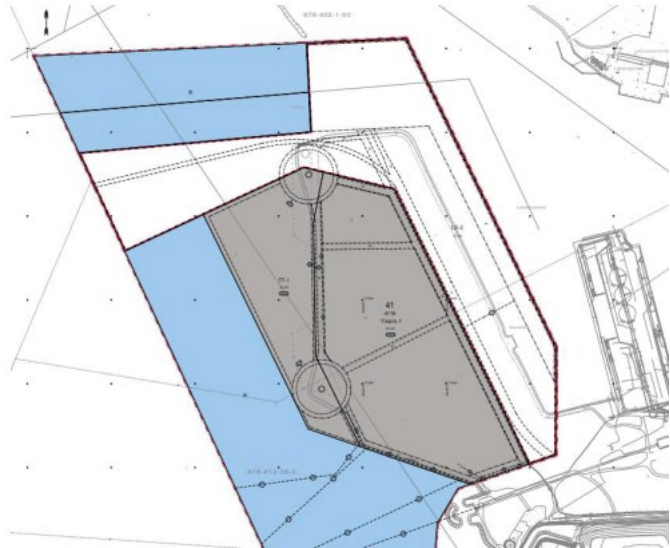
Alueelle on laadittu Mustavaaran kaivoksen (Ferrovan) sulaton osayleiskaava (Raahen kaupunki 2017). Hankealue on yleiskaavan mukaisella alueella merkitty osin satama-alueeksi (LS-2) ja osin ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alueeksi TT-1. Seuraavassa kartassa on ote osayleiskaavan kaavakartasta.

Asemakaava

Raahen syväsataman teollisuusalueen asemakaava ja asemakaavan muutos (Akm 235) on tullut lainvoimaiseksi 4.8.2017. Asemakaava ja asemakaavan muutos luo edellytykset syväsataman ja teollisuusalueen

laajentamiseksi. Asemakaavan muutos koskee Raahen sataman Lapa-
luodon satamanosan asemakaavan (Akm 208) vesialuetta W-1. Hanke-
alue sijoittuu asemakaavassa teollisuus- (TT), satama- (LS) ja vesialue-
elle (W) sekä kaavoittamattomalle alueelle. Seuraavassa kartassa on
ote asemakaavan kaavakartasta.

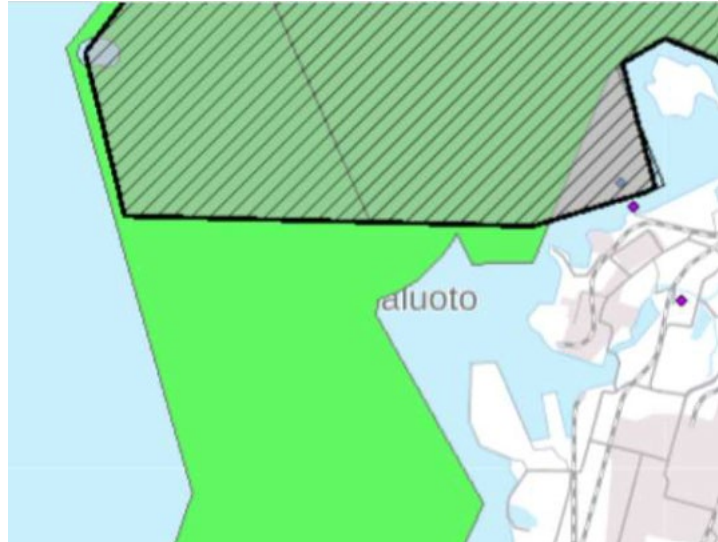
Aluehallintovirasto on tarkistanut kaavoitustilanteen Raahen kaupungin verkkosivuilta. Raahen kaupungissa on vireillä asemakaavan laadinta SSAB:n tehdasalueelle (Ak 248). Asemakaavan LS-2 merkinnällä varustettu alue (satama-alue) sivuaa yllä mainitun voimassa olevan asemakaavan (Akm 235) kaakkoisrajaa. Asemakaavaehdotus on asetettu nähtäville 23.10.–22.11.2023 väliseksi ajaksi.

Suojelualueet

Satama-alueen läheisyydessä, lähimmillään noin 700 metrin päässä laiturialueesta, sijaitsee rantojensuojeluohjelmaan kuuluva Raahen saariston rantojensuojeluohjelma-alue (RSO110099). Rantojensuojeluohjelmalla pyritään säilyttämään arvokasta meri- ja järviluontoa. Ohjelman tavoitteena on suojella rakentamattomia rantoja. Nykyiset rannat suojelualueella ovat saarien rantoja.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue ”Raahen saaristo” (FI1104600) sijaitsee noin kilometrin päässä hankealueesta pohjoiseen (kuvassa viivoituksella). Raahen saaristo on Perämeren vähäsaaristoisella alueella tärkeä saaristoluonnon sekä maankohoamisrannikon luontotyyppien ja lajien suojelukohde.

Seuraavassa kartassa rantojensuojeluohjelmaan kuuluva alue on merkitty vihreällä korostuksella ja Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue viivoituksella.

Sulaton osayleiskaavan laadinnan (2017) yhteydessä selvitettiin osayleiskaavan alueen mahdollisia muinaisjäänköksiä, eikä alueella ole havaittu muinaisjäänköksiä tai meriarkeologisia kohteita. Lähimmät muinaisjäänökset sijaitsivat 1,6 kilometrin päässä suunnittelualueesta.

HANKKEEN SIJAINNITPAIKKA

Hankealue sijaitsee Perämeren rannikolla Raahen kaupungissa sataman alueella.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Hankkeen yleiskuvaus

Raahen satama rakentaa uuden, tavallista suuremman kantavuuden laiturin (syvälaituri 3) syväsataman läntiselle Elkonniemen puolelle. Uuden laiturin ja sen taustakentän käyttötarkoitus on lähialueelle suunniteltujen merituulivoimapuistojen komponenttien tuonti, kokoonpano sataman alueella ja kuljetus merituulipuistoon. Laiturin yhteyteen rakennetaan 3 500 m² asfaltoitu lastaus- ja kokoonpanokenttä. Syväsataman länsipuolinen Elkonniemen yhteensä noin 20 hehtaarin kokoinen täyttöalue rakennetaan kokonaisuudessaan tuulivoimakomponenttien varastointiin ja kokoonpanoon soveltuvaksi.

Syväsataman laiturille 3, siihen liittyville ruoppauksille ja ruoppausmasojen läjitykselle on myönnetty vesitalouslupa vuonna 2012 (PSAVI 78/12/2) ja lupaa on päivitetty ja sen voimassaoloa on jatkettu vuonna 2021 (PSAVI 98/2021). Nyt rakennettavaksi suunniteltu laituri poikkeaa jonkin verran aiemmin luvitetusta, joten sille haetaan vesiluvan muutosta. Keskeisin ero aiemmin luvitetun ja nyt rakennettavan laiturin osalta on suurempi perustussyvyys ja laiturin edustan haraustaso. Tällä ennakoitua nykyisen 10 metrin väylän syventämistä 12 metriin, jolloin

myös laituripaikkojen pitää mahdollistaa suuremman syvyyksen alusten käynnit satamassa. Laituri on tarkoitus rakentaa vuonna 2024.

Vesistötiedot

Hankealueen lähistön merialue on melko matalaa ja veden suolapitoisuus alhainen. Raahen edustalla jokivesien vaikutus on kuitenkin vähäisempi kuin yleisesti Perämerellä. Lähialueelle laskee vain pieniä jokia, kuten pohjoisosaan laskevat Pattijoki ja Olkijoki sekä eteläosaan laskeva Piehinginjoki. Raahen kaupungin edustalla on kapeahko saarivyöhyke. Veden laatuun ja kulkeutumiseen vaikuttavat tuuli- ja virtausolot.

Raahen edustan merialueella veden laatua heikentävät pistekuormitus sekä alueelle laskevien jokien ainevirtaamat. SSAB Europe Oy kuormittaa Lapaluodon edustaa ja sen eteläpuolta Raahen eteläisellä merialueella. Raahen Vesi Oy:n jätevedet johdetaan saaristovyöhykkeen ulkopuolelle kaupungin pohjoisella merialueella. Päästöjen sekoittumis- ja laimentumisolosuhteet Raahen edustalla ovat hyvät merialueen avoimuudesta johtuen.

Ilmatieteen laitoksen Raahen mareografiaseman havaintojen mukaan merivedenkorkeuden ääri- ja keskiarvot ovat vaihdelleet havaintojaksolla v. 1922–2020 seuraavasti:

HW	+ 1,62 m
MW	± 0,00 m
NW	- 1,29 m

Hankealue kuuluu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueeseen. Raahen edustan (vesimuodostuma 4_Ps_005 Rannikko) ekologinen luokitus on pysynyt tyydyttävänä kaikkina kolmena vesienhoitokautena. Biologinen luokitus oli ensimmäisellä kaudella hyvä, toisella hyvä ja kolmannella tyydyttävä. Fysikaalis-kemiallinen tila on ollut ensimmäisellä ja toisella kaudella tyydyttävä ja noussut kolmannella kaudella hyvään luokkaan.

Raahen edustan vesimuodostumassa on tunnistettu riskipaineiksi pistekuormitus (yhdyskuntien jätevedet, teollisuuspäästödirektiivin IED-laitokset), ja hajakuormitus (maatalous, hulevedet, haja- ja loma-asutuksen jätevedet, laskeuma). Lisäksi on mainittu, että muuna hajakuormituksena tulee kuormitusta vallitsevan virtauksen mukana Vaaranlahti-Pyhäjoki-Siniluoto-vesimuodostumasta.

Hankealue kuuluu myös Suomen merenhoitoalueen Perämeren altaaseen. Merenhoidon toimenpideohjelmassa on esitetty hyvän tilan laadulliset kuvaajat. Näistä kuvaajista hankkeella voi olla vaikutuksia rehevöitymiseen, vaarallisiin aineisiin, energiaan ja vedenalaiseen meluun, hydrografisiin muutoksiin ja merenpohjan koskemattomuuteen. Perämeren altaan nykytila on näistä kuvaajista rehevöitymisessä heikossa tilassa, vaarallisten aineiden ja hydrografisten muutosta osalta hyvässä tilassa. Merenpohjan koskemattomuutta litoraalialueella ja energiaa ja vedenalaista melua ei ole arvioitu.

Raahen edustan merialueen yhteistarkkailun vuoden 2020 kalataloustarkkailussa tarkkailtiin ahventen, haukien ja siikojen metallipitoisuuksia

kahdella eri näytepyyntialueella. Molemmilta näytepyyntialueilta saatiin viisi näytettä kutakin lajia eli yhteensä 10 näytettä per laji. Kaloista mitattiin arseenin, kadmiumin, kobolttin, kuparin, elohopean, nikkelin, lyijyn, uraanin, vanadiinin sekä sinkin pitoisuudet tuorepainoa kohti. Alkuaineiden pitoisuudet alittivat määräysrajat suurilta osin, mutta arseenin, elohopean ja sinkin pitoisuudet ylittivät enimmäkseen määräysrajan. Arseenin pitoisuudet olivat kaikissa kaloissa alhaiset siian arseenipitoisuuden ollessa korkein. Elohopeapitoisuudet alittivat jokaisessa näytteessä selkeästi EU:n asettamat ylärajat elintarvikekalan elohopeapitoisuudelle. Aiempiin vuosiin verrattuna arseenin pitoisuus oli siinä korkeampi kuin aiempina vuosina, ja hauen sekä ahvenen elohopeapitoisuudet alhaisemmat kuin aiempina vuosina. Muutoin pitoisuuksissa ei ollut suuria muutoksia.

Vuoden 2020 kalataloustarkkailuraportin mukaan kaupallisia kalastajia oli alueella 51 henkilöä ja kalastusluvan lunastaneita 384. Raahen edustalla kalastettiin pääosin verkoilla, erityisesti pikku- ja isosiikaverkoilla. Lisäksi alueella harjoitetaan vapakalastusta heittokalastuksen, onginnan ja pilkkimisen muodossa sekä lohenpyyntiä rysillä. Kalataloustarkkailun mukaan vuonna 2020 vapaa-ajankalastajien kokonaissaalisarvio oli 21,6 tonnia ja kaupallisten kalastajien 34,4 tonnia kokonaissaalisarvion ollessa noin 56,1 tonnia. Vapaa-ajankalastuksen saalis oli pääosin ahventa sekä pikku- ja isosiikaa. Kaupallisilla kalastajilla siika eri muodoissaan oli merkittävin saaliskala ahvenen ollessa toiseksi tärkein. Kalastusta harjoitettiin ympäri vuoden painottuen avovesikautteen.

Satama-altaan läheinen vesistö ei ole erityisessä virkistyskäytössä, eikä sataman välittömässä läheisyydessä kalasteta. Mökkiasutusta hankealueen läheisyydessä ei ole.

Sataman vesirakennushankkeita varten teetettiin satama-alueelle sedimenttitutkimuksia vuonna 2022. Näytteitä on otettu syvälaiturin ja lapa-luodon laituri-alueelta sekä tulevalta kääntöympyrän laajennusalueelta. Näytteenotto toteutettiin Sedimenttien ruoppaus- ja läjitysohjetta (YM 2015) soveltaen. Yksittäisissä näytteissä havaittiin kadmiumin, kromin ja nikkelin tason 2 pitoisuuksia. Kokoomanäytteessä havaittiin kuitenkin vain 1A tasolle sijoittuvia metallipitoisuuksia. Kokoomanäytteen muut analysoidut haitta-aineet sijoittavat ruoppausmassan pääsääntöisesti tasolle 1A. Ainoastaan PCDD/PCDF/PCB-Upperbound-arvon osalta kokoomanäyte luokituu tasolle 1B.

Suoritettavat toimenpiteet ja rakenteiden tekninen kuvaus

Raahen sataman uusi syvälaituri rakennetaan olemassa olevan syvälaiturialtaan länsipuolelle nykyisen kääntöalueen viereen. Uusi laituri, jonka laituriosan rakenteen kokonaispituus on noin 174 metriä, on suunniteltu toteutettavan betonielementtirakenteena, joka koostuu kaksiripaisista kulmatukimuurielementeistä ja seinämäisistä välielementeistä.

Laiturin taustalle, laiturirakenteen ja nykyisen rantapenkereen väliin, täytetään uutta satamakenttää noin 8 000 m². Samassa yhteydessä laiturin edusta 30 metrin leveydeltä kaivetaan tasoon N2000 - 15,80 met-

riä ja täytetään sekalouheella haraustasoon N2000 - 13,90 metriä. Laiturin päädyissä laituriallas ruopataan nykyisen satama-altaan haraustasoon (N2000 - 11,36 metriä).

Laiturialtaasta sekä laiturin ja eroosiolaatan perustusalueelta ruopataan pääosin moreeni- ja hiekkamaita, yhteensä noin 150 000 m³tr. Ruoppausmassat käytetään soveltuvin osin aiemmin täytetyn satamakentän länsipuolelle rakennettavan läjitysaltan reunapenkereisiin sekä täyttöihin. Laiturin edustan sekalouhetäyttöön tarvittava louhemäärä on noin 10 000 m³tr. Laiturin taustan perustäyttöihin käytetään sekalouhetta noin 85 000 m³tr ja lisäksi tarvitaan päällysrakennekerrosten murskeita kaikkiaan noin 8 000 m³tr sekä kivilohkareita luiskaverhouksiin noin 2 500 m³tr.

Laiturielementtien sekä eroosiosuojan perustusalueet leikataan ja louhitetaan ja täytetään tavoitetasoon. Irtomaiden kaivut ja ruoppaukset tehdään kuokkaruoppaajalla ja kaivumassat siirretään ja käytetään satamakentän taakse rakennettavan läjitysaltan penkereisiin. Samalla ruopataan altaan laajennusosat laiturin päädyissä tavoitetasoon.

Ruoppaustöiden aikana ruoppausalue rajataan siltti- tai kuplaverholla samentuman leviämisen ehkäisemiseksi. Voimassa olevassa luvassa nro 98/2021 (määräys 3) rajaus on esitetty tehtäväksi silttiverholla, mutta tähän esitetään vaihtoehdoksi kuplaverhoa, joka mahdollistaa proomujen sujuvamman käytön ja on todettu samentuman torjuntaan soveltuvaksi menetelmäksi. Keskimääräinen kaivu- ja ruoppausvyvyys alueella on noin 10 metriä, joten löyhän siltin osuus ruoppausmassasta on hyvin pieni, noin 5 % keskimääräisestä paksuudesta.

Siltä osin, kun kaivutöitä voidaan suorittaa olemassa olevalta penkereeltä käsin, moreenit kuljetetaan mobiilikalustolla läjitysalueen pengerakenteeseen. Varsinaiset ruoppausmassat kuljetetaan läjitysalueelle proomukuljetuksina. Läjitettävä alue suljetaan / eristetään kuplaverhokanteella samentuman leviämisen estämiseksi. Seuraavaksi tehdään kalliolouhinnat ja louhe siirretään/jätetään täytöksi eroosiolaatan alueelle. Laiturin perustusalue tasataan murskeella perustamistasoon.

Laiturielementit valetaan rantapenkereellä laiturin taustalla, jonka jälkeen siirretään ja asennetaan paikalleen nosturilla. Laiturielementtien ja taustapenkereen välinen tila täytetään sekalouheella ja tiivistetään sekä tehdään laiturin rakennustyöt sekä viimeistelytyöt.

Työt on suunniteltu aloitettavaksi maaliskuussa 2024 valmistelevilla töillä. Rakentaminen saadaan päätökseen loppuvuodesta 2024. On mahdollista, että viimeisteleviä töitä, laiturialueen asfaltointeja ja muita työvaiheita, joita ei voida toteuttaa pakkaskauden aikana, jatketaan vielä keväällä 2025.

Ruoppausmassat läjitetään läjitysaltaaseen syvälaiturin länsipuolelle. Altaalla on voimassa vesitalous- ja ympäristölupa numero 191/2021 (30.11.2021). Luvan 98/2021 lupamääräyksen 1 mukaisesti syvälaiturin 3 rakentamisen ruoppausmassat ovat sijoitettavissa tähän altaaseen.

Voimassa olevien päätösten ja muutetun suunnitelman mukaisen laiturin vertailu on esitetty seuraavassa taulukossa.

	Voimassa olevien päätösten mukainen laituri	Muutetun suunnitelman mukainen laituri
Laiturin kokonaispituus	174 metriä	174 metriä
Tyyppi	Kulmaelementtilaituri (betoni)	Kulmaelementtilaituri (betoni) Laiturin edustalla eroosiosuojaukseksi ja jack-up lauttojen jalkojen alustaksi 30 metriä leveä, 1,7 metriä paksu louhetäyttö.
Laiturin korko	N2000 + 2,435 metriä	N2000 + 3,0 metriä
Haraustaso laiturin edessä	Laiturielementtien ja eroosiosuojalaatan perustusalueet kaivetaan tasoon N2000 - 12,80 metriä. Ruoppaukset ulotetaan syvälaiturin 3 edustalla haraustason N2000 - 11,90 metriä alapuolelle.	Laiturielementtien ja eroosiosuojan perustusalueet kaivetaan tasoon N2000 - 15,60 metriä. Eroosiosuojauksen pinta rakennetaan tasoon N2000 -13,90 metriä.
Ruopattavat massat, satama-alas laiturin edessä ja laiturin ja eroosiolaatan perustusalue	Satama-altaasta sekä laiturin ja eroosiolaatan perustusalueelta ruopataan massoja noin 95 000 m ³ , josta pehmeitä massoja noin 10 000 m ³ . Syvälaituri 3:n rakentamisen yhteydessä on tarkoitus laajentaa lisää myös syväsatama-altaan eteläosaa. Ruopattava massamäärä on noin 100 000 m ³ . Kyseisen alueen pintaosissa on lieju- ja savimaita arviolta 15–25 % ruopattavasta massamäärästä.	Satama-altaasta sekä laiturin ja eroosiosuojan perustusalueelta ruopataan massoja noin 144 000 m ³ , josta pehmeitä massoja noin 10 000 m ³ . Muu ruoppausmassa on hiekkaa ja moreenia. Louhittavaa noin 6 000 m ³ . Syväsataman altaan eteläosan ruoppaukselle ei haeta muutosta.
Ruoppausmassan sijoitus	Ruoppausmassat saadaan läjittää syvälaiturin 3 taustan satamankentän laajentamiseen, laiturin taustalla sijaitsevaan läjitysalueeseen sekä syväsataman länsipuolelle ja luotsiaseman eteläpuolelle rakennettaviin läjitysalueisiin 1 ja 2.	Ei muutosta.

Kiinteistötiedot

Suunniteltu syvälaituri 3 sijaitsee Raahen kaupungin omistamalla kiinteistöllä RN:o 678-402-1-50 sijaitsevalla satama-alueella. Satama-alueetta hallinnoi Raahen Satama Oy.

Hankkeen vaikutukset

Ruoppaustöiden vaikutukset

Arvioidun 150 000 m³ ruoppausmassan ruoppaus kuokkakauhalla aiheuttaa tilapäistä, ruoppauksen aikaista samentumaa arviolta noin 200 metrin etäisyydellä ruoppauskohteesta. Silminnähtävää samentuman odotetaan olevan vain joitakin kymmeniä metrejä ruoppauskohteesta. Ruoppausten yhteydessä alue eristetään joko siltti- tai kuplaverholla, mikä vähentää ympäristöön leviävää samentumaa.

Ruopattava aines on kairaustietojen perusteella pääosin hiekkaa ja moreenia. Alueen pintaosassa esiintyy myös liejuista silttiä alueella, jossa vesisyvyys on 9–10 metriä. Silttisen sedimentin paksuus on 0,3–1,0 metriä. Koheesiomaan osuus koko ruopattavasta massasta on vähäinen, noin 5 %:n luokkaa, joten sen aiheuttaman samentuman ja haitta-aineiden mahdollisen leviämisen samentuman mukana ei katsota olevan merkittävä, vaikka ruoppaus toteutettaisiin ilman erottelevaa ruoppausta. Tästä syystä erottelevaa ruoppausta ei esitetä.

Ruoppaustyöt toteutetaan osittain suljetulla satama-alueella, eivätkä ne aiheuta pysyviä tai tilapäisiä esteitä merenkululle tai pienveneliikenteelle. Hanke ei aiheuta pysyviä muutoksia vesistön tilassa eikä veden laadussa. Pehmeiden, hienorakeisten ruoppausmassojen vähäinen määrä vähentää samentumisesta aiheutuvia haittoja. Koska sedimentissä on kuitenkin savesta, jonka laskeutuminen virtaavassa vedessä on heikkoa, voi samentumavaikutus kestää pari vuotta. Samentuma leviää havaittavina pitoisuuksina pääosin lahtiin, joista lähin on satama-allas. Kiintoaineen mukana voi tulla ravinteita, mutta niiden määrät jäävät vähäisiksi tehokkaan sekoittumisen seurauksena. Hienoainespitoinen sedimentti on tasoltaan luonnontilaista – meriläjityskelpoista, joten haitta-aineiden vapautuminen on vähäistä, eikä siitä aiheudu haittaa vedenlaadulle. Moreenin ruoppauksen samentumavaikutus ympäristöön on puolestaan vähäistä.

Vaikutukset kalastukseen, kalastoon ja muuhun eliöstöön

Hankealue ei tuhoa kutualueita, mutta voi rakentamisaikana karkottaa kaloja etäämmälle rakennuskohteesta. Toisaalta alueella ei ole välittömässä läheisyydessä kalastusta. Samentumavaikutusten ei katsota ulottuvan niin kauas, että se estäisi kalojen ruokailua tai peittäisi kutualueita alleen. Ruoppausmassat läjitetään olemassa olevan lupapäätöksen mukaisesti joko olemassa olevaan läjitysaltaaseen tai kitkamaat pengerrakenteisiin. Vaikutuksia kalastukseen ja kalatalouteen pidetään vähäisinä ja lyhytaikaisina. Vaikutukset ovat samat kuin alkuperäisissä luvissa.

Samentumavaikutusten jäädessä paikalliseksi, ei ruoppauksella ja laiturirakentamisella katsota olevan vaikutusta eliöstöön. Kalliolouhinnan kestoksi arvioidaan yhtäjaksoisesti kestävän noin 2 viikkoa jakautuen kuitenkin 2 kuukauden ajalle. Vedenalainen melu karkottaa kaloja ja vesinisäkkäitä.

Vaikutukset vesienhoitosuunnitelman ja merenhoitosuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen

Raahen edusta 4_Ps_005 Rannikko -vesimuodostuma kuuluu Perämeren sisemmät rannikkovedet tyyppiin, jolle on esitetty luokkarajat kokonaisfosforille, kokonaistypelle ja näkösyvyydelle.

Ruoppauksessa syntyy vedenlaatua heikentäviä vaikutuksia. Ruoppaus aiheuttaa lähinnä kiintoainepitoisuuden kasvun kautta ravinnepitoisuuksien nousua sekä veden samentumista. Ravinnepitoisuuksien nousun arvioidaan jäävän vähäiseksi koko vesimuodostumaa ajatellen, eikä ekologisen luokituksen fysikaalis-kemiallisiin laatutekijöihin nähdä aiheutuvan muutoksia. Ruopattava sedimentti ei ole eroosioherkkää, ja sen meriläjityskelpoisuus sijoittuu tasoille 1A ja 1, paitsi PCDD/PCDF/PCB-arvojen osalta. Nämä asettuvat tasolle 1B. Tason 1 sedimentti on luonnontilaista, tason 1A lähes luonnontilaista ja tason 1B vielä meriläjityskelpoista. Haitta-aineiden vapautuminen nähdään vähäiseksi. Laiturin rakentamisen vaikutukset ovat erittäin vähäisiä eikä niillä nähdä olevan merkitystä vedenlaadulle.

Vaikutukset veden näkösyvyyteen aiheutuvat veden samenessa. Yleisesti sameuteen vaikuttavia tekijöitä ovat esim. jokien kautta tuleva kiintoainekuormitus tai kasviplanktonin aiheuttama leväsamennus. Ruoppauksen ja louhinnan aiheuttama samentuma tulee leviämään ja pakkautumaan lahtiin, ja voi mennä pari vuotta ennen kuin samentumisvaikutuksia ei enää havaita. Samentuma tulee näkymään eniten satama-altaassa.

Vaikutukset ekologisen luokituksen biologisiin osatekijöihin katsotaan vähäisiksi edellä todetun vedenlaatutarkastelun ja eliöstöön kohdistuvien vaikutusten arvioinnin perusteella. Pohjaeläimistö tuhoutuu ruoppausalueelta. Alue sijaitsee täysin satama-alueella, joka ei ole muutoinkaan luonnontilassa.

Vaikutukset hydromorfologisiin osatekijöihin arvioitiin laatutekijöittäin. Ruoppaus ei vaikuta esteettömyyteen mitenkään. Alueen luontainen yhteys mereen pysyy samanlaisena. Laiturin rakentaminen ei muuta alkuperäisen luvan mukaista tilannetta. Morfologia jakautuu kolmeen eri osatekijään (muutetun /rakennetun rantaviivan osuus rantaviivan kokonaispituudesta %, muutetun alueen pinta-ala % ja siltojen ja penkereiden vaikutusalue). Muutetun rantaviivan ja muutetun alueen osuus kasvaa ruoppauksen myötä, mutta koko vesimuodostumaa (ala 2 960 ha) ajatellen hydromorfologisissa osatekijöissä ei nähdä tapahtuvan muutoksia.

Vesienhoito- ja merenhoitosuunnitelmissa nousee esille erityisesti rehevöitymisen vähentäminen. Laiturin rakentaminen ei lisää rehevöitymistä, eikä sillä ei ole vedenlaatua heikentäviä vaikutuksia. Paikallisesti saatava esiintyä lyhytaikaista samennusta. Louhinnasta ja ruoppauksesta voi tulla enemmän sameushaittoja. Kiintoaineessa on mukana ravinteita, jotka voivat nostaa ravinnepitoisuuksia, mutta toisaalta hankkeeseen ei liity meriläjitystä ja ravinnepitoinen sedimentti läjitetään läjityksal-taisiin, pois välittömästä vesiympäristöstä. Erodoituvan ja merkittävää

samennusta aiheuttavan sedimentin määrä on vähäinen ja sameusvaikutusten pitäisi poistua parin vuoden sisällä. Hankkeen ei arvioida estävän tavoitteen toteutumista.

Vesienhoidon suunnittelussa on esitetty toimenpiteenä vesirakentamisen haittojen vähentäminen järvi- ja rannikkovesimuodostumissa. Laiturin rakentamisesta ei aiheudu haittoja vedenlaadulle. Ainoastaan täytettävän alueen pohjaeläimistö tuhoutuu. Kyse on satama-alueesta, joka ei muutenkaan vastaa luonnontilaista. Ruopattavan laiturin edustan osalta alue on jo nyt satama-aluetta. Vaikka poisruopattavat massamäärä on suurehko, niin haitat katsotaan vähäisiksi, koska toimitaan jo olemassa olevassa satamassa. Kyseinen alue ei ole luonnontilainen vaan selvää satama-aluetta. Pohjaeläinlajisto tuhoutuu, mutta nykyisen käytön vuoksi pohjaeläimistön määrän voidaan olettaa olevan vähäistä ja mahdollisesti potkurivirtauksiin sopeutunutta.

Hankkeella voi olla vaikutuksia merenhoitosuunnitelman hyvän tilan laadullisista kuvaajista rehevöitymiseen, vaarallisiin aineisiin, energiaan ja vedenalaiseen meluun, hydrografisiin muutoksiin ja merenpohjan koskemattomuuteen. Perämeren altaan nykytila on näistä kuvaajista rehevöitymisessä heikossa tilassa, vaarallisten aineiden ja hydrografisten muutosta osalta hyvässä tilassa. Merenpohjan koskemattomuutta litoraalialueella (jota laiturin rakennus koskee) ja energiaa ja vedenalaista melua (jota ruoppaus koskee) ei ole arvioitu.

Laiturin osalta vaikutuksia voi tulla rehevöitymiseen. Vaikutusten ei kuitenkaan katsota olevan merkityksellisiä. Samentuminen on vähäistä ja paikallista sekä lyhytaikaista. Ruoppauksen osalta massamäärät ovat suurehkoja, mutta sedimentti ei ole eroosioherkkää. Jonkin verran samentumista voi esiintyä, mutta se on paikallista ja lyhytaikaista.

Teoriassa hanke voi myös vaikuttaa hyvän tilan kuvaajista epäpuhtauksien pitoisuuksiin ja vaikutuksiin vaarallisten aineiden osalta. Sedimentin läjityskelpoisuus on pääosin tasoa 1A ja 1, paitsi PCDD/PCDF/PCB-arvojen osalta. Nämä asettuvat tasolle 1B, joka sekin on vielä meriläjituskelpoista. Sedimentti ei ole eroosioherkkää, jolloin myöskään siinä olevat aineet eivät vapaudu kovinkaan herkästi. Sedimentti tullaan läjittämään läjitysaltaisiin, josta aineet eivät voi vapautua vesipatsaaseen. Tähän hyvän tilan kuvaajaan ei katsota aiheutuvan vaikutuksia, ja Perämeren allas tulee pysymään hyvässä tilassa kyseisen kuvaajan osalta.

Hankkeella on selviä vaikutuksia energiaan ja vedenalaiseen meluun. Syventäminen edellyttää louhintoja, joka aiheuttaa vedenalaista melua. Vaikutukset arvioidaan kohtalaisiksi. Suurimmat vaikutukset tulevat kohdistumaan kaloihin. Hylkeiden luotoja ei sijaitse aivan sataman lähistöllä. Melu tulee vaikuttamaan merialueella noin 2 viikkoa jakautuen kuitenkin 2 kuukauden ajalle. Kyseistä kuvaajaa ei ole kuitenkaan arvioitu, joten vaikutusta ei pystytä arvioimaan kuin teoreettisesti.

Myös hydrografisten muutosten osalta voi tulla jotain vaikutuksia. Laituri muuttaa hieman rantaviivaa, jolloin muutetun alueen ja rantaviivan määrä kasvaa hieman. Alue on kuitenkin satama-aluetta, joten vaikutuksia tähän osatekijään ei pidetä merkityksellisinä. Laiturin edustalla ruopattu alue kasvaa pinta-alaltaan hieman ja merenpohjaa syvennetään.

Muutos katsotaan vähäiseksi, koska alue on jo satamaliikennöinnin aluetta, eikä ole luonnontilassa.

Hankkeella arvioitiin myös olevan teoreettisia vaikutuksia merenpohjan koskemattomuuteen litoraalin osalta. Perämeren altaalla ei ole tehty kyseisen kuvaajan arviointia. Sekä laituri että sen edustan ruoppaus ovat satama-alueita, joten kyseessä ei ole muutenkaan täysin koskematon alue. Vaikutukset kyseiseen tekijään katsotaan hyvin vähäisiksi.

Merenhoidon hyvän tilan kuvaajien osalta voidaan todeta, että hankkeella voi olla pääasiassa vähäisiä vaikutuksia. Vaikutukset eivät ole pysyviä. Samentuminen voi kestää noin vuoden ja melu 2 kuukautta. Sen jälkeen tilanne palautuu entiselleen.

Muut vaikutukset

Laiturialue sijaitsee satama-alueella, jonka liikennöinnistä vastaa satama. Vaikutukset vesiliikenteeseen ovat samat kuin edellisissä lupavaiheissa.

Hankealueella ei ole vedenalaisia kaapeleita tai johtoja, joihin voisi kohdistua vaikutuksia.

Rakentamisen aikaisia ilmapäästöjä syntyy työkoneista. Ilmapäästöt kasvavat ruoppausmäärän suhteessa eli arviolta noin 50 %. Muulta osin ilmapäästöt ovat alkuperäisen luvan mukaiset.

Melupäästöt ja tärinä vastaavat normaalia vesirakentamisen melua ja tärinää. Vaikutukset rajautuvat satama-alueelle. Lähin asutus ja loma-asutus sijaitsee yli kilometrin etäisyydellä rakennusalueesta, joten häiritsevän melun määrän arvioidaan olevan vähäistä asutuksen suuntaan.

Kallioulouhinta ja siihen liittyvät poraukset ja räjäytykset aiheuttavat vedenalaista melua. Vaikutusalueella kalat ja merinisäkkäät karkottuvat meluavimpien työvaiheiden ajaksi, mutta palaavat takaisin rakentamisen päätyttyä. Satama-alue on vedenalaisen melun osalta entuudestaan meluava ympäristö. Satamassa vierailevat alukset aiheuttavat vedenalaista melua, joten olemassa oleva eliöstö sataman läheisyydessä on sopeutunut meluun. Mikäli hankkeessa on mahdollista käyttää kuplaverhoa silttiverhon sijasta, vaimentaa kuplaverho vedenalaista melua.

Hankealue sijoittuu satama-alueelle ja rajautuu kolmelta ilmansuunnalta satamarakenteisiin. Lähin asutus tai loma-asutus jää hankkeen vaikutusalueen ulkopuolelle. Rakentamisen aiheuttama ruoppausmassan kuljetus jää satama-alueen sisäiseksi liikenteeksi, koska massat pyritään hyödyntämään täysimääräisenä joko täyttö tai pengermateriaalina. Samentumavaikutus rajautuu hankealueen välittömään läheisyyteen, joten sillä ei katsota olevan vaikutus yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen. Kokoomanäytteessä todetut haitta-ainepitoisuudet ovat alhaisia, eikä meriläjitystä massoille ole tulossa.

Hankealuetta lähimmät luonnonsuojelu- ja Natura-alueet sijaitsevat 700–1 000 metrin etäisyydellä. Ruoppauksen ja laiturirakentamisen vaikutukset eivät ulotu arvokkaille luontokohteille saakka. Laiturirakenne

on pysyvä muutos jo olemassa olevalle satama-alueelle ja vahvistaa rakennetun teollisuusalueen maisemaa. Vaikutukset ovat samat kuin alkuperäisissä luvissa arvioidut.

Hankkeen pysyvät ympäristövaikutukset eivät poikkea suuresti alkuperäisestä luvasta. Haraustaso laiturin edustalla muuttuu tasoon N2000 - 13,90 metriä.

Hankkeen hyödyt ja menetykset

Rakennustyöt tehdään vesilain 2. luvun 7 § mukaisesti. Hanke ei loukkaa yleistä tai yksityistä etua ja hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Hakija katsoo, että lupa hankkeelle voidaan myöntää vesilain 3. luvun 4 § mukaan. Hakija katsoo, että hankkeesta ei aiheudu vesistön käytön rajoitusta tai muutosta, jota ei voitaisi pitää enintään vähäisenä.

Hankkeesta ei aiheudu vahinkoa yksityisen kalastusoikeuden käyttämiselle eikä se estä tai vaikeuta vesilain (587/2011) 13 luvun 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettua kalastusta.

Tarkkailu

Ruoppaustöiden aikana vesialueen samentumista ja muita mahdollisia töiden aiheuttamia vaikutuksia meriveden laatuun tarkkaillaan voimassa olevan vesiluvan nro 98/2021 määräyksen 7 mukaisesti vähäisin muutoksin. Muutosta haetaan vedenlaadun tarkkailun taajuuteen. Näytteitä esitetään otettavaksi ruoppaustöiden aikana joka kolmas viikko viikoittaisen näytteenoton sijaan. Ruoppausmassa on verrattain karkeaa ja samentumavaikutukset rajautuvat satama-alueelle. Lisäksi noin 3 kuukautta kestävien ruoppausten aikana joka kolmas viikko suoritettavilla näytteenotoilla saadaan vaikutukset selvitettyä vastaavalla tarkkuudella kuin kerran viikossa suoritetuilla. Näytteenoton tulokset ovat lisäksi vaikutuksia todentavia, eivät työtapoja ohjaavia, toisin kuin samentumaseuranta, jota tehdään päivittäin.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSET

Hakija on täydentänyt hakemusta 20. ja 28.3.2023. Tiedot on olennaisilta osin sisällytetty edellä olevaan kertoelmaosaan, jossa on ajantasainen tieto hakemuksesta.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat lupaviranomaisen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi> 3.5.–9.6.2023. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Raahen kaupungin

verkkosivuilla. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu Raahen Seutu -nimisessä sanomalehdessä.

Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Raahen kaupungilta, Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja kaavoitusviranomaiselta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Väylävirastolta ja Metsähallitukselta.

Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on ilmoittanut, ettei pidä lausunnon antamista tarpeellisena.

Väyläviraston Meriväyläyksikkö on ilmoittanut, että sillä ei ole asiassa lausuttavaa.

LAUSUNNOT

1) Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Kaavoitus

Hakemuksen selostuksessa on tuotu esille maakuntakaavatilanne, yleiskaavatilanne ja asemakaava. Olisi ollut havainnollistavaa, mikäli nyt kyseenä oleva alue olisi merkitty selostuksen luvussa 7 esitettyihin karttoihin. Raahen kaupunki on kaavoittamassa SSAB:n tehdasalueen asemakaavaa (Ak 248). Asemakaavan laadinta ei muuta nyt kyseenä olevalla alueella olevaa maankäyttöä, mutta satama-alueen toiminnot tulevat osittain tukeutumaan nyt laadittavassa kaavassa sekä Raahen kaavoituskatsaus 2023 (pvm 22.11.2022) esitetystä ja myöhemmin vireille tulevassa Raahen Sataman teollisuusalueen kaavassa osoitettuihin ratkaisuihin mm. liikenteen yhteyksien osalta.

Suunniteltu hanke tai hankkeen muutos ei ole ELY-keskuksen näemyksen mukaan ristiriidassa alueella voimassa olevien kaavojen kanssa. Mikäli Sulaton asemakaavahankkeen laadinnan aikana suunniteltu rakentaminen ja toiminta toteutuu, on toiminnot yhteensovitettava erityisesti sataman kentän osalta tuon hankkeen tarvitsemiin alue- ja tilavarauksiin.

Luonnonsuojelu

Hankealue sijaitsee noin 1,2 kilometrin etäisyydellä Raahen saariston Natura-alueesta. Satamahanketta lähinnä oleva Natura-alueen osa on perustettu yksityiseksi luonnonsuojelualueeksi, johon kuuluvat sekä maa- että vesialueet. Natura-alueen suojeluperusteina on tietolomakkeessa mainittu 15 luontodirektiivin luontotyyppiä, 1 luontodirektiivin liitteen II kasvilaji ja noin 60 lintulajia. Aikaisemman Raahen sataman rakennus- ja ruoppaustöihin liittyvän PSAVI:n lupapäätöksen asiakirjojen mukaan Natura-alueen suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten on

arvioitu olevan välillisiä ja johtuvan ruoppausten aiheuttamasta tilapäisestä vesien samentumisesta. Lähimpien saarien ranta-alueita ja kasvilisuutta on seurattu, eikä haitallista vaikutusta ole havaittu. Todennäköisimmin vaikutukset kohdistuisivat vedenalaisiin luontotyyppeihin, mutta tällaista ruoppaushankkeisiin liittyvää uhkaa ei ole myöskään Natura-alueen tilan arvioinnissa (POPELY/23/2020) tunnistettu. ELY-keskuksen arvion mukaan hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa aiheuta sellaisia merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin, että hanke edellyttäisi luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista arviointimenettelyä.

Lähin rantojensuojeluohjelmaan kuuluva saari (Kumpele) on noin 700–800 metrin etäisyydellä hankealueesta. Rantojensuojeluohjelman tavoitteena on ranta-alueiden säilyttäminen mahdollisimman luonnontilaisina ja rakentamattomina. Hankkeella ei ole vaikutusta rantojensuojeluohjelman tavoitteisiin.

Vesienhoito

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto arvioi Raahen sataman aiemmassa lupapäätöksessä 78/12/2, että hanke ei heikennä Raahen edustan lähialueella meren tämänhetkistä tyydyttävää ekologista tilaa eikä ole esteenä vesien hyvän ekologisen tilan saavuttamiselle vuoteen 2021 mennessä. Ruoppaus- ja täyttötöistä aiheutuvan samentumisen AVI arvioi olevan tilapäistä ja kohdistuvan sataman lähialueelle. Nämä olivat myös vesienhoitoviranomaisen näkemyksiä. Kyseessä oleva hanke kattaa hyvin pienen osan Raahen edustan vesimuodostumaa sekä sijoittuu jo rakennetulle alueelle. Hankkeen pysyvät vaikutukset eivät hakemuksen mukaan merkittävästi poikkea aiemmassa lupakäsittelyssä arvioidusta. Tilapäistä samentumishaittaa on arvioitu esiintyvän noin 200 metrin etäisyydellä ruoppauskohteesta. Haittaa on arvioitu vähentävän koheesiomaan vähäinen osuus ruopattavasta massasta. Ympäristöhaittoja on suunniteltu lievennettävän mm siltti- tai kuplaverholla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan samentumisen vähentämiseen/rajaamiseen on syytä käyttää tehokkainta soveltuvaa verhoa.

Suomen merenhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 esitetään toimenpiteitä mm rehevöitymisen, vaarallisten ja haitallisten aineiden kuormituksen, roskaantumisen ja melun vähentämiseen. Vaarallisten ja haitallisten aineiden kuormituksen riski hankkeessa on sedimenttitutkimusten perusteella arvioitu vähäiseksi. Yksittäisissä näytteissä oli havaittu kadmiumin, kromin ja nikkelin tason 2 pitoisuuksia. ELY-keskus nostaa esiin, että kadmium on vesiympäristölle vaarallinen aine ja nikkelin haitallinen (Ajantasainen VNA 1022/2006). Melun osalta on merenhoidon toimenpideohjelmassa esitetty toimenpiteenä mm. merirakentamiseen ja muuhun toimintaan liittyvän vedenalaisen melun vähentäminen (MELU2). Hankkeessa louhinnasta syntyvä vedenalainen melu on suhteellisen lyhytkestoista. Ensisijaisesti melu kohdistuu jo rakennetulle satama-alueelle, joka ei siten todennäköisesti ole ekologisesti herkkä alue. Melu voi kuitenkin aiheuttaa vaikutuksia myös kauempana. Melun vaikutusta ja sen vähentämisen keinoja merirakentamisessa ei vielä riittävästi tunneta. Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa kiinni-

tetään huomiota myös mm merenpohjan koskemattomuuteen ja elinympäristöjen tilan parantamiseen. Tässä hankkeessa kuitenkin toimitaan satama-alueella, jossa ei oletettavasti aiheuteta merkittävästi uutta merenpohjan menetystä. Hulevesien käsittelyyn on syytä kiinnittää huomiota roskaantumisen ja osaltaan myös kuormituksen vähentämiseksi. Merenhoidon tavoitteena on saavuttaa meriympäristön hyvä tila rantaviivasta talousvyöhykkeen ulkorajalle.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeesta ei ole odotettavissa sellaisia vaikutuksia, jotka heikentäisivät vesimuodostuman ekologista tilaa tai estäisivät vesienhoidon ja merenhoidon tavoitteiden saavuttamisen.

ELY-keskus nostaa kuitenkin esiin, että lupakäsittelyssä olevan syvälaiturin rakentamisen lisäksi hakija valmisteleo lupahakemusta Lapaluodon laiturin 1 jatkeen rakentamiselle sekä sataman kääntöympyrän muutokselle. Väylän syventämisen vesilupahakemus ei ole vielä vireillä. Hankkeiden yhteisvaikutukset on syytä arvioida. Myös hankkeiden toteutuksen aikataulua olisi hyvä tarkastella; onko hankkeiden jaksottaminen pidemmälle ajalle parempi tilapäisten vaikutusten lieventämiseksi vai olisiko mahdollisimman yhtäaikainen toteutus parempi haitan keston lyhentämiseksi ja mahdollisesti tehokkaampien lieventämiskeinojen toteuttamiseksi. Lapaluodon laiturin jatkeen rakentaminen on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2025 avovesikaudella. Rakentamisen työvaiheet kestävät yhteensä 8 kuukautta. Kääntöympyrän muutoksen ruoppaukset ja louhinnat ajoittuisivat avovesikausille 2026–2027. Kun nyt käsiteltävänä oleva hanke on suunniteltu toteutettavan pääosin 2024, olisi näiden hankkeiden kesto yhteensä neljä vuotta/avovesikautta.

Hakija on esittänyt, että ruoppaustöiden aikana vedenlaatua tarkkaillaan vain joka kolmas viikko. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ruoppausten aikana vedenlaatua tulisi seurata ruoppaus- ja läjitystöiden aikana viikoittain voimassa olevan luvan mukaisesti. Riittävän laaja tarkkailu mahdollistaa mahdollisten haittojen arvioinnin. Vedenlaadun seurannassa on syytä analysoida muun ohella myös kadmium- ja nikkeli- pitoisuus, mutta niiden osalta tarkkailu voinee olla harvempaa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut syvälaituri 3 -hankkeen YVA-tarveharkintaa koskevassa lausunnossaan 17.11.2022, että hankkeesta ei ole odotettavissa sellaisia vaikutuksia, joiden perusteella YVA-menettely olisi tarpeen, eikä ELY-keskus katsonut olevan tarpeen tehdä asiassa YVA-lain mukaista harkintapäätöstä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus tuo lisäksi esille, että Raahen Satama Oy on toimittanut ELY-keskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) soveltamispyynnön 30.5.2023 koskien Lapaluodon laiturin 1 jatketta ja kääntöympyrän muutosta. Hanke sijoittuu lähelle syvälaiturin 3 rakentamista koskevaa suunnitelmaa.

YVA-lain 1 luvun 3 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennä-

köisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Lapaluodon laiturin 1 jatketta ja kääntöympyrän muutosta koskevat lausuntopyynnöt on toimitettu Raahen kaupungille ja Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 14.8.2023 ELY-keskukselle. Päätös arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa tulee tehdä kuukauden kuluttua siitä, kun on saatu hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista riittävät tiedot (YVA-laki; 2 luku, 13 §). Päätös toimitetaan Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle tiedoksi.

2) Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomainen

Kalatalousviranomainen huomauttaa, että VELMU-kartta-aineiston levinneisyysmallien perusteella satama-alueen läheisyydessä on erittäin hyvin merikutuisen siian lisääntymiselle soveltuvia alueita.

Kalatalousviranomainen toteaa, että ruoppaushankkeesta kalataloudelle aiheutuva haitta jäänee vähäiseksi, jos hakijan arvio tilapäisen samentumahaitan rajautumisesta hyvin paikallisesti pitää paikkansa. Toisaalta riskejä esimerkiksi siltti- tai kuplaverhouksen vuodoille tai sameuden leviämislle esitettyä laajemmin ei ole käsitelty.

Hakemuksen ja luvan 98/2021 mukaisesti vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen on tarkoitus arvioida välillisesti samentumis- ja vedenlaadun tarkkailusta saatavien tietojen perusteella. Hakija on esittänyt, että ruoppaustöiden aikana vedenlaatua tarkkaillaan vain joka kolmas viikko, jota kalatalousviranomainen pitää harvana tarkkailuvälinä. Riskien toteutuessa kalastukselle (mm. 78/12/2012, lupamääräys 9.) tai kalastolle aiheutuneiden haittojen arvioiminen jälkikäteen on haasteellista, jos tarkkailua ei ole tehty riittävässä laajuudessa. Kalatalousviranomaisen näkemyksen mukaan ruoppausten aikana vedenlaatua tulisi seurata viikoittain esimerkiksi satama-alueen suussa sijaitsevan arvioidun 200 metrin vaikutusalueen ulkorajalta sekä tarvittaessa laajemmin.

Sedimenttitutkimusten perusteella kaloille haitallisen nikkelin pitoisuudet olivat paikoin koholla sedimentissä. Vedenlaadun seurannassa on syytä mitata muun ohella myös veden nikkelpitoisuutta.

Samentuman ja vedenlaadun tarkkailuraportit tulee toimittaa tiedoksi Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle.

3) Liikenne- ja viestintävirasto

Suunniteltu vesitaloushanke sijoittuu osin Raahen kaupungin ylläpitämän väylän (Raahen väylä) läheisyyteen sekä hankealueen läheisyydessä on muutamia merenkulun turvalaitteita.

Traficomilla ei ole huomautettavaa lupahakemuksessa esitetystä suunnitelmasta. Raahen väylän väyläalueen sijaitessa lähellä hankealuetta, hankkeesta vastaavan tulee varmistaa, että rannan täyttöaineksen mahdollinen kasautuminen väyläalueella pysyy alle väylän haraustasojen

alapuolella. Tarvittaessa riittävä vesisyvyys väylällä tulee varmistaa mitauksin.

Hankkeesta vastaavan tulee huomioida alueen vesiliikenne rakennustöiden aikana sekä tiedottaa rakennustöiden aikataulusta ja alusten käyttämistä reiteistä sekä muista hankkeen yksityiskohdista hyvissä ajoin ennen rakennustöiden aloittamista mm. Fintrafficin meriliikenneohjausta. Hankkeen vaikutuksista alueen vesiliikenteelle on ilmoitettava myös Traficomille Tiedonantoja merenkulkijoille -ilmoitusta varten hyvissä ajoin ennen hankkeen aloitusta. Rakennustöistä sekä niiden vaikutuksista alueen vesiliikenteelle on tiedotettava lisäksi paikallisesti.

Mikäli hanke vaatii väylä- tai turvalaitemuutoksia, Traficom muistuttaa, että väylämuutoksiin sekä virallisten merenkulun turvalaitteiden poistamiseen tai siirtämiseen tarvitaan vesiliikennelain (782/2019) mukainen Traficomien lupa. Väylän ylläpitäjän tulee laatia Traficomille asianmukainen väyläesitys muutosten osalta, jonka pohjalta Traficom vahvistaa muutokset väyläpäätöksellään.

Traficom toimii Suomen merikarttaviranomaisena ja julkaisee Suomen meri- sekä järviolueilta painettuja ja elektronisia merikarttoja. Hankkeesta vastaavan tulee ilmoittaa muuttuneista kartoitustiedoista (ranta- viivamuutokset) Traficomien verkkosivuilla olevalla vesistörakenteen valmistumisilmoituksella. Ilmoituksen perusteella muuttuneet kartoitustiedot merkitään merikartalle.

HAKIJAN SELITYS

1) Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Hakemus koskee voimassa olevan vesiluvan muutosta eikä sen vaikutuksia pidetä sellaisina, että (ympäristö)vaikutusten arviointi olisi tarpeen, kuten ELY-keskus on lausunnossaan 17.11.2022 todennut. Yhteisvaikutusten arvioiminen Lapaluodon laiturin rakentamisen ja kääntöympyrän muuttamisen kanssa pidetään hankalana. Syvälaiturin rakentamiselle on haettu CEF-tukea mm. ELY-keskuksen 17.11.2022 antamaan lausuntoon nojaten. Laiturin rakentaminen on jo huomioitu sataman tulevissa budjeteissa.

Haluamme varmistaa hankkeidemme sujuvan etenemisen ja ympäristövaikutusten hallinnan. Tämän vuoksi harkitsemme tarkasti hankkeiden ajoitusta.

Kääntöympyrän muutoksen tuleva aikataulu voi vielä muuttua arvioitua myöhempään ajankohtaan esimerkiksi Raahen väylän syventämisen päätöksestä riippuen.

Hakija ehdottaa ruoppauksen ja läjityksen ajaksi vesinäytteenottoa joka toinen viikko ja metallipitoisuuksien seuranta joka neljäs viikko. Tarkkailutulosten tarkastelun yhteydessä voidaan hyödyntää myös SYKE:n Tarkka-palvelun satelliittikuvia ja arvioida niiden avulla samentuman leviämistä yhdessä analyysitulosten kanssa. Tarkka-palvelun kautta käyt-

tökelpoisia satelliittikuvia samentuman laajuuden seurantaan on saata-
vissa arviolta 4–6 kappaletta kuukaudessa. Kuvien käyttökelpoisuuteen
vaikuttavat mm. pilvisyys, valon määrä sekä kuvien resoluutio. Viikoit-
taista veden laadun seurantaa hakija pitää liian tiheänä.

2) Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousvi- ranomainen

Hakija viittaa selityksessään Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lau-
sunnosta antamaansa selitykseen ja esittää vedenlaadun seurannan
toteuttamista joka toinen viikko ja metallipitoisuuksien seurantaa joka
neljäs viikko. Samentuman laajuuden selvittämiseksi tarkkailua täyden-
nettäisiin SYKE:n Tarkka-palvelun satelliittikuvilla.

3) Liikenne- ja viestintävirasto

Hakijalla ei ole vastattavaa Liikenne- ja viestintäviraston lausuntoon.

MERKINTÄ

Aluehallintovirastolla on asiaa ratkaistaessa ollut käytössä Pohjois-Poh-
janmaan ELY-keskuksen 11.10.2023 antama päätös YVA-menettelyn
soveltamisesta Lapaluodon laiturin jatkamista ja kääntöympyrän muu-
tosta koskeviin hankkeisiin (POPELY/1708/2023).

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa 21.11.2012 antamansa päätöksen
nro 78/12/2 lupamääräyksiä 1, 3 ja 7, sellaisina kuin ne ovat aluehallin-
toviraston 27.5.2021 antamalla päätöksellä nro 98/2021 muutettuina ja
päivitettyinä voimassa.

Luvan saajan on noudatettava tässä päätöksessä annettuja, muutettuja
lupamääräyksiä. Lisäksi on noudatettava päätöstä 78/12/2 ja siinä an-
nettuja määräyksiä, sellaisena kuin ne lupamääräyksiä 2, 8 ja 10
osalta ovat päätöksellä nro 98/2021 muutettuina ja päivitettyinä voi-
massa.

Aluehallintovirasto hylkää vaatimuksen veden laadun tarkkailutiheyden
harventamisesta.

Muutetut lupamääräykset 1, 3 ja 7

Lupamääräys 1

Lupamääräys 1 kuuluu muutettuna kokonaisuudessaan seuraavasti
(*muutokset kursivilla*):

1. Syvälaiturin 3 rakentaminen sekä ruoppaus- ja täyttötöyt on toteutet-
tava (*poistettu tekstiä*) 21.12.2022 päivättyjen piirustusten ”Piirustus
n:o 941, Asemapiirros”, MK 1:4000, ”Piirustus n:o 942, Yleispiirustus

pohja- ja sivukuvat”, MK 1:200 ja ”Piirustus n:o 943, Yleispiirustus poikkileikkaus A-A”, MK 1:100” osoittamalla tavalla.

Läjitysallat 1 ja 2 on rakennettava 9.2.2012 päivättyjen piirustusten ”Piirustus n:o 426 Asemapiirros, Läjitysallat” MK 1:4 000, ”Piirustus n:o 428 Läjitysallas 1, Poikkileikkaus B–B” MK 1:125 ja jatkoaikahakemuksen 27.6.2019 täydennyksenä tulleen, 26.6.2019 päivätyn piirustuksen ”Piirustus n:o 427 Läjitysallas 2, Poikkileikkaus A–A” MK 1:125 osoittamalla tavalla.

Työt on muutoinkin toteutettava hakemussuunnitelmasta ilmenevästi.

Syvälaiturin 3 laiturielementtien ja *eroosiosuojan* perustusalueet kaivetaan tasoon N2000 - 15,80 m. *Eroosiosuojan pinta rakennetaan haraus-tasoon N2000 - 13,90 m.*

Työt on toteutettava siten, että niiden aiheuttama veden samentuminen on mahdollisimman vähäistä.

Ruoppausmassat saadaan läjittää syvälaiturin 3 taustan satamakentän laajentamiseen, laiturin taustalla sijaitsevaan läjitysallataseen sekä syväsataman länsipuolelle ja luotsiaseman eteläpuolelle rakennettaviin läjitysallatisiin 1 ja 2. Kuljetusproomuja käytettäessä ja massoja läjitettäessä on huolehdittava siitä, ettei ruoppausmassoja valu mereen.

Kaikki syvyydet ja korkeudet on sidottava N2000-*korkeusjärjestelmään.*

Lupamääräys 3

Lupamääräys 3 kuuluu muutettuna kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

3. Rakennustyöt, ruoppaukset ja läjitykset on ajoitettava siten ja toteutettava sellaisilla työmenetelmillä, ettei niistä aiheudu veden haitallista samentumista tai muuta sellaista vahingollista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Ruoppausalue on töiden ajaksi rajattava muusta vesistöstä silttiverholla, *tai vähennettävä samentuman leviämistä jollain muulla, vähintään yhtä tehokkaalla menetelmällä.* Työt on pyrittävä tekemään mahdollisimman yhtäjaksoisesti.

Vesistöissä liikkuvissa työkoneissa käytettävän hydraulikkaöljyn on oltava biohajoavaa, kun se koneen käytettävyyden kannalta on mahdollista. Työkoneiden mahdolliset öljyvuodot on tarkistettava päivittäin ennen töihin ryhtymistä ja työmaalla on oltava asianmukaiset öljyntorjuntavälineet öljyvahinkojen esitorjuntaan.

Luvan saajan on varauduttava ruoppaustöissä pintaan nousevien öljyjäämien leviämisen ehkäisemiseen ja pintakalvon poistamiseen varamalla alueelle öljyntorjuntaan soveltuvaa laitteistoa, esimerkiksi imeytysmateriaalia ja torjuntapuomeja.

Ruoppaustyön yhteydessä havaitut meren pohjassa oleva öljyjäämät on ensisijaisesti poistettava sieltä ja toimitettava paikkaan, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä kyseisiä jätteitä. Jos ruoppaustyön yhteydessä havaittuja öljyjäämiä jätetään ruoppaustyön päätteeksi meren pohjaan,

ne on peitettävä riittävän paksulla kerroksella puhtaita maa-aineksia. Ruoppaustyön yhteydessä havaittujen ja pohjaan jätettävien öljyjäämien peittäminen on tehtävä mahdollisimman pian kyseisen alueen ruoppaamisen jälkeen.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei töiden aikana vesiliikennettä, kalastuksen harjoittamista tai muuta vesistön käyttöä vaikeuteta enempää, kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä. Vesiliikennettä haittaava kalusto on asianmukaisesti merkittävä.

Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei työalueella mahdollisesti olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta.

Työstä aiheutuvat välittömästi ilmenevät vahingot on viipymättä korvattava vahingonkärsijälle.

Lupamääräys 7

Lupamääräys 7 kuuluu muutettuna kokonaisuudessaan seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

7. Luvan saajan on tarkkailtava ruoppaus- ja täyttötöiden vaikutuksia vedenlaatuun ja pohjaeläimistöön Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla sekä hankkeen vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen (Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut) hyväksymällä tavalla. Tarkkailut on toteutettava vähintään siinä laajuudessa kuin tämän lupapäätöksen kertoelmaosan sivuilta 38–43 ilmenevässä tarkkailusuunnitelmassa on esitetty. *Vesinäytteistä on metalleista analysoitava sinkkipitoisuuden lisäksi ainakin nikkeli- ja kadmiumpitoisuus. Metallipitoisuuksien määrittäminen voidaan tehdä muuta veden laadun tarkkailua harvemmin.*

Kuormitus- ja vesistö tarkkailuohjelmille on saatava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyntä ennen vesialueella tapahtuvien täyttö-, kaivu- ja ruoppaustöiden aloittamista.

Kalaston ja kalastuksen tarkkailuohjelmalle on saatava Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen (Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut) hyväksyntä ennen vesialueella tapahtuvien täyttö-, kaivu- ja ruoppaustöiden aloittamista.

Vesinäytteiden tarkkailutulokset on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tulosten valmistuttua viimeistään kuukauden kuluessa jokaisen näytteenottokerran jälkeen.

Tarkkailun tuloksista on laadittava yhteenvetoraportti, joka on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle (Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut) sekä Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Siikajoen kalatalousalueelle kolmen kuukauden kuluessa viimeisen näytteenottokierroksen analyysien valmistumisesta.

RATKAISUN PERUSTELUT

Hakemuksessa on kyse aluehallintoviraston päätöksen nro 78/12/2 muuttamisesta syvälaiturin 3 rakentamisen osalta. Laiturin perustamis-syvyys ja edustan ruoppausyvyys kasvavat, ja aiemman suunnitelman mukainen 10 metrin levyinen eroosiosuojalaatta korvataan 30 metrin le-vyisellä louheesta rakennettavalla eroosiosuojalla, joka toimii myös jackup-lautojen tukeutumisalustana. Muutoksen takia ruopattava mas-samäärä kasvaa noin 50 000 kuutiometriä ja lisäksi louhitaan noin 6 000 kuutiometriä.

Aluehallintoviraston päätöksen nro 78/12/2 mukaisella hankkeella, jo-hon syvälaiturin 3 rakentaminen osana kuuluu, varaudutaan lähialueelle suunniteltujen merituulivoimapuistojen komponenttien tuontiin, kokoon-panoon sataman alueella ja kuljetukseen merituulipuistoon. Laiturira-kenteen muutoksella ennakoidaan nykyisen väylän syventämistä ja mahdollistetaan tuulivoimakomponenttien turvallinen käsittely laituralu-eella.

Ruoppaus-, täyttö- ja louhintatöistä aiheutuu lähivesialueilla tilapäistä veden samentumista ja melua. Ruopattavan massamäärän lisääntyessä myös haitat kasvavat aiemmin arvioidusta. Pehmeiden ja siten eniten sementavien massojen määrä ei kuitenkaan lisäännä. Kokonaisuudes-saan hankkeesta aiheutuvat vahingot jäävät edelleen ennalta arvioiden vähäisiksi. Hankkeesta ei tämän päätöksen mukaisesti muutettunakaan ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa vahinkoa. Am-mattimaiselle kalastukselle mahdollisesti aiheutuvista edunmenetyksistä sopimiseksi tai niiden korvaamiseksi on päätöksessä nro 78/12/2 an-nettu lupamääräys.

Hankealueen edustalla lähimmillään noin 700 metrin päässä sijaitsevat Raahen saariston rantojen suoje-luohjelma-alue (RSO110099) ja Natura 2000 -verkostoon kuuluva ”Raahen saaristo” (FI1104600). Hankkeesta aiheutuva tilapäinen veden samentuminen ei vaaranna rantojen suoje-luohjelman tavoitteita tai merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Hanke ei myöskään estä vesienhoi-don tai merenhoidon tavoitteiden saavuttamista.

Hanke on asemakaavan mukainen eikä se vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista tai yleiskaavan toteutumista. Hanke ei myöskään merkittä-västi vaikeuta kaavan laatimista.

Edellä sanotun perusteella hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Koska hanke ei myöskään vaaranna yleistä terveydentilaa tai turvallisuutta, aiheuta huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toi-minnassa taikka suuresti huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja, ovat edellytykset luvan myöntämiseksi olemassa.

Lupamääräyksien muutosten perustelut

Lupamääräys 1

Lupamääräykseen on päivitetty muutetun suunnitelman mukaiset piirustiedot ja rakenteiden korkeusasemat.

Lupamääräys 3

Hakija on esittänyt kuplaverhon käyttämistä ruoppauspaikan eristämiseen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan on syytä käyttää tehokkainta soveltuvaa menetelmää. Lupamääräystä on muutettu niin, että samentuman leviämisen vähentämiseen voidaan käyttää silltiverhon sijasta myös muita, vähintään vastaavan tehoisia menetelmiä, esimerkiksi kuplaverhoa. Käytettävän menetelmän arviointi jää valvontaviranomaisen tehtäväksi.

Lupamääräys 7

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on vaatinut nikkeli- ja kadmiumpitoisuuksien ja Lapin ELY-keskus nikkeli- ja kadmiumpitoisuuden määrittämistä vesinäytteistä. Hakija on selityksessään suostunut metallipitoisuuksien määrittämiseen muuta vesinäytteenottoa harvemmin välein.

Veden nikkeli- ja kadmiumpitoisuuksia on määrätty tarkkailemaan niin, että Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus voi tarkkailusuunnitelmaa hyväksyessään hyväksyä niiden osalta muuta veden laadun tarkkailua harvemman tarkkailuvälin. Aluehallintovirasto arvioi, että myös veden sinkkipitoisuuden tarkkailu on tarkoituksenmukaista toteuttaa samalla tarkkailutiheydellä muiden metallien kanssa.

Hakemuksen osittaisen hylkäämisen perustelut

Hakemuksessa on esitetty veden laadun tarkkailun harventamista viikoittaisesta joka kolmas viikko tapahtuvaksi. Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin ELY-keskukset ovat vaatineet viikoittaista tarkkailua. Lausunnoista antamassaan selityksessä hakija on esittänyt vesinäytteitä otettavaksi kahden viikon välein.

Hankkeen vaikutuksia veden laatuun on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätösten nro 78/12/2 ja nro 98/2021 mukaan tarkkailtava muun muassa ruoppaus- ja läjitystöiden aikana viikoittain otettavista vesinäytteistä tehtävin määrityksin. Tarkkailu on lupamääräyksen perusteluiden mukaan määrätty hankkeesta mahdollisesti aiheutuvien edunmenetysten toteutukseksi.

Aluehallintovirasto arvioi, että tarkkailun harventamiselle ei ole perusteita, eikä määrätty tarkkailutiheys ole hankkeen kokoon ja vaikutuksiin nähden kohtuuton. Riittävä tarkkailutieto on tarpeen myös mahdollisesti kalastolle tai ammattikalastukselle aiheutuvien vahinkojen arvioimiseksi ja tarvittaessa päätöksen nro 78/12/2 lupamääräyksessä 9 tarkoitetun hakemuksen laatimiseksi.

Sovelletut säännökset

Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5–7, 10 ja 11 §

Lausuntoihin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa **Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten vaatimukset** huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Liikenne- ja viestintäviraston vaatimukset on keskeisin osin otettu huomioon jo päätöksen nro 78/12/2 lupamääräyksissä 3, 4, 8 ja 10.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 530 euroa.

Lasku lähetetään myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy asian vireilletulon aikaan voimassa olleen aluehallintovirastojen maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1396/2022) mukaisesti. Asiassa on kyse lupapäätöksen muuttamisesta siltä osin, kuin se koskee laivalaiturin rakentamista. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon osan 3.3 mukaan laivalaiturin rakentamista koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 7 900 euroa. Maksutaulukon osaa 3.3 seuraavan kohdan 1 mukaan luvan muuttamista tai tarkistamista koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 70 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Jos kysymys on yksittäisen lupamääräyksen teknisluonteisesta muuttamisesta, maksun suuruus on 10 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Koska kyseessä on yksittäisen lupamääräyksen teknisluonteista muuttamista laajempi luvan muuttaminen, peritään käsittelymaksuna $0,7 \times 7\,900 = 5\,530$ euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi sähköpostilla

Raahen kaupunki

Raahen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Raahen kaupungin kaavoitusviranomaisen

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Suomen kalatalouspalvelut
Liikenne- ja viestintävirasto
Väylävirasto
Metsähallitus
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset

Ilmoittaminen yleisessä tietoverkossa ja sanomalehdessä

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen lupaviranomaisen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi>.

Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Raahen kaupungin verkkosivuilla.

Päätöstä koskeva ilmoitus julkaistaan Raahen Seutu -nimisessä sanomalehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Mari Kangasluoma

Markus Huolila

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Mari Kangasluoma ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Markus Huolila.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 010 tai 0295 016 000.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **14.12.2023**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma-pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuussa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Tämä asiakirja PSAVI/905/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/905/2023 har godkänts elektroniskt

Huolila Markus 06.11.2023 09:00

Kangasluoma Mari 06.11.2023 09:06